

Handläggare
Jessica Jerrås
Telefon: 08-50809888

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-11-21

Medborgarförslag om konstgräsplan

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

I oktober 2024 inkom ett medborgarförslag till Kungsholmens stadsdelsnämnd om att lägga konstgräs på den nuvarande grusplanen i Kristinebergsparken. Förslagsställaren påpekar att planen idag nyttjas i låg grad och att konstgräs skulle avsevärt förbättra förutsättningarna för spontanidrott i området. Förslagsställaren lyfter också att befintliga konstgräsplaner i närområdet ofta är uppbokade och att grus inte är praktiskt eller bekvämt att spela på.

Förvaltningen är positiv till åtgärder som främjar motion och rörelse samtidigt som nämndens mål om att värna parkernas ekosystemtjänster samt natur- och kulturvärden också ska efterlevas. Förvaltningen har inte möjlighet att erbjuda samma standard på spontanidrottsytorna som idrottsförvaltningen gör på planerna för den organiserade idrotten. Däremot är spontanidrottsytorna ett viktigt komplement till stadens idrottsplatser för att skapa ett varierat utbud av aktivitetsytor som inte kräver medlemskap i en förening.

Förvaltningen lyfter att det finns aspekter som gör att konstgräs på Kristinebergsparkens spontanidrottsyta inte är ett självklart alternativ. Detta med hänsyn till miljö och spridning av mikroplast, parkens karaktär och dyrare reinvesteringskostnader för konstgräs i förhållande till grus. Förvaltningen föreslår att i första hand utreda hur ytan kan utvecklas för att möjliggöra för fler former av aktiviteter. Det skulle kunna innebära att belägga ytan med annat markmaterial och/eller komplettera med andra typer av mål eller andra tillägg. Förvaltningen tar därför med sig medborgarförslaget för att se över hur spontanidrottsytan kan utvecklas framöver.

Bakgrund

Den 3 oktober 2024 inkom ett medborgarförslag till Kungsholmens stadsdelsnämnd om att lägga konstgräs på den nuvarande grusplanen i Kristinebergsparken. Stadsdelsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 24 oktober 2024 att medborgarförslaget skulle lämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendet

Medborgarförslaget handlar om att den nuvarande grusplanen i Kristinebergsparken bör läggas om till en konstgräsplan. Förslagsställaren anser att konstgräs avsevärt skulle förbättra förutsättningarna för spontanidrott i området och bidra till en mer aktiv och hälsosam livsstil för invånare i området. Bakgrunden till förslaget är att grusplanen i dagsläget upplevs nyttjas i låg grad vilket enligt förslagsställaren beror på att den just är av grus. Grus anses varken vara attraktivt eller praktiskt att spela på eftersom underlaget är hårt och ojämnt. Det leder till ökad risk för skador och minskad spelglädje enligt förslagsställaren. Befintliga konstgräsplaner i närområdet är ofta uppbokade vilket begränsar tillgången för fri idrott för barn och unga. Om planen i Kristinebergsparken gjordes om till konstgräs skulle det enligt förslagsställaren vara ett sätt att uppmuntra till ett aktivt socialt liv, och idrott när det passar invånarna. Förslagsställaren lyfter också att bollplanen i Kristinebergsparken har en bra placering som inte stör närboende. I förslaget redogör förslagsställaren för kostnader kopplade till att anlägga konstgräs samt årliga underhållskostnader, som enligt förslagsställaren skulle innebära låga årliga kostnader per år och barn/ungdom i området. Förslagsställaren lyfter också att befintliga nät och mål på platsen kan bevaras.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för stadsutveckling. Ärendet har behandlats av pensionärsrådet, rådet för funktionshinderfrågor och i förvaltningsgruppen. Synpunkter framgår av protokoll eller separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enligt nämndens verksamhetsmål ska parker och grönområden inom Kungsholmens stadsdelsområde erbjuda en mångfald av fritidsaktiviteter och där ska finnas plats för alla. Det ska finnas plats för lek och motion såväl som avkoppling, lugn och ro. Förvaltningen är således positiv till åtgärder som främjar motion och rörelse, samtidigt som nämndens mål om att värna parkernas ekosystemtjänster samt natur- och kulturvärden också ska efterlevas.

Förvaltningen ansvarar för stadsdelsområdets spontanidrottsytor, de bokningsbara idrottsplatserna i staden förvaltas av idrottsförvaltningen. Förvaltningen har inte möjlighet att erbjuda samma standard på spontanidrottsytorna som idrottsförvaltningen gör på planerna för den organiserade idrotten. Däremot är spontanidrottsytorna ett viktigt komplement till stadens idrottsplatser för att värna hälsa och ett rikt utbud av fritidsaktiviteter åt alla. Vid spontanidrottsytorna krävs inte medlemskap i förening eller förhandsbokning och alla delar ytan på lika villkor. Spontanidrottsytorna kompletterar idrottsplatserna också genom att bidra till ett mer varierat utbud av platser för olika former av aktiviteter. Inom Kungsholmens stadsdelsområde finns spontanidrottsytor för basket, tennis, volleyboll, boule, fotboll och pingis bland annat. För att fortsätta bygga vidare på mångfalden av rekreationsytor i stadsdelsområdet anser förvaltningen att de befintliga spontanidrottsytorna i största möjliga mån ska utvecklas för att kunna medge så stor variation av idrotter och aktiviteter som möjligt på en och samma plats. Det är angeläget eftersom parkytan är begränsad i förhållande till boende och besökare och för att bidra till ett jämställt och jämlikt nyttjande.

Miljöförvaltningen i Stockholms stad har tagit fram en rekommendation för användande av konstgräs, gummigranulat och platsgjuten gummi i staden (2019). Enligt rekommendationen ska anläggningar i första hand planeras med alternativa material istället för konstgräs eller gummimaterial. En viktig anledning är att dessa material sprider mikroplaster. Från konstgräs sprids främst mikroplaster från gummigranulatet som ofta används som ifyllnad mellan stråna. Det finns andra typer av ifyllnadsmaterial (exempelvis sand) men mikroplaster sprids även från det att konstgräsets strån slits av användande, snöröjning och annat underhåll. Med tanke på att spontanidrottsytorna inte är till för organiserad träning eller match ser förvaltningen det svårt att motivera en omläggning till konstgräs i Kristinebergsparken med hänsyn till miljön. Konstgräs kan exempelvis vara mer motiverat att använda på lekplatser som ett tillgänglighetsanpassat fallskyddsunderlag.

Kristinebergsparken är en av Kungsholmens så kallade naturparker. De är typiska inslag i de stadsdelar som byggdes under 1930-talet, såsom Fredhäll och Kristineberg, och utgörs till stor del av sparad natur mellan bostadshusen. I Kristinebergsparken är riktlinjen att karaktären av naturpark ska värnas i enighet med parkplan Kungsholmen (2017). Att belägga planen med konstgräs kan enligt förvaltningen till viss del frångå karaktären av naturpark i Kristinebergsparken.

Grusytor och konstgräs kräver olika typer av underhåll och reinvestering. Konstgräs kommer med tiden att kräva ett totalt utbyte när materialet är uttjänt och då innebära en högre kostnad än det som skulle krävas för att restaurera en grusyta. För en grusyta räcker det ofta långt med att byta ut topplagret grus vid behov. En grusyta kan också punktvis restaureras på ett annat sätt än vad som är möjligt för en konstgräsyta där man vill undvika skarvar.

Förvaltningen är positiv till åtgärder som kan öka nyttjandet av spontanidrottsytan i Kristinebergsparken, och ser att konstgräs skulle kunna vara ett sätt att öka nyttjandet av planen. Förvaltningen föreslår dock med bakgrund i ovanstående att i första hand utreda hur ytan kan utvecklas för att möjliggöra för fler former av aktiviteter. Konstgräs kan vara ett sätt att öka nyttjandet av spontanidrottsytan men förvaltningen ser att det också kan vara aktuellt med andra typer av markmaterial. Exempelvis kan asfalt vara ett material som möjliggör för flera olika typer av aktiviteter. Planen kan också kompletteras med andra typer av mål eller tillägg som kan bidra till att ökat nyttjande och mångfunktionalitet. Förvaltningen tar med sig medborgarförslaget för att se över hur spontanidrottsytan kan utvecklas framöver.

Jämställdhet och jämlikhet

Förvaltningen arbetar för att utbudet av aktiviteter och anläggningar i parkerna ska möjliggöra ett jämlikt och jämställt nyttjande. Det innebär att parkerna behöver vara mångfunktionella, att det ska finnas ett varierat utbud som lockar många olika målgrupper, samt att parkerna ska upplevas trygga och inbjudande för alla.

Förvaltningens förslag om att utreda hur spontanidrottsytan i Kristinebergsparken kan möjliggöra för fler former av aktiviteter är ett sätt att öka mångfunktionaliteten i våra parkmiljöer. Vilket i sig kan vara ett sätt att öka möjligheten till ett jämlikt och jämställt nyttjande av parken. Trygghet är en viktig aspekt för att alla på lika villkor ska bjudas in att använda spontanidrottsytorna. Att arbeta för att aktivera platser så att de fylls med liv och rörelse är en metod för att öka upplevelsen av trygghet. Förvaltningen menar att en mångfunktionell spontanidrottsyta kan bidra till en högre grad av aktivering och således verka trygghetsskapande. I Stockholms stads strategi för idrottsanläggningar 2022-2026 skrivs också att det är viktigt att spontanidrottsytorna ”...genomsyras av ett trygghets-, tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv så att de kan göras så inkluderande som möjligt.”.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Karin Ekrin
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Medborgarförslag om konstgräsplan

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-11-13
Karin Ekrin, Avdelningschef	2024-11-13